

kan betros til Nogen, der ikke er inde i det hele Forretningsliv, har en betydelig Erfaring og tillige nyder en stor Tillid. Det er altsaa ganske vist, at dette Forhold forudsætter en meget stor Anstregelse fra Vedkommendes Side og altsaa en extraordinair Hjælp i flere Henseender, som den tilstaaende Røn maa kunne tilvejebringe. Man maa erindre, at en saadan Mand er den levende Sjæl i en Taxations-commission, der skal afgjøre Spørgsmaal, der gribe dybt ind i Privates Interesser og hvor det gjælder om meget betydelige Summer; — og man vil see, at det er et meget begrænset Antal Personer, om hvem der i saa Henseende kan være Tale. Hvad nu Commissairen ved den sjællandske Jernbane angaaer, saa vil det erindres, at denne Post fra først af var overdraget Stiftamtmanden for Sjællands Stift, men da Gagen blev strøgen, frasagde han sig Posten, hvad man jo ikke kan sige Noget imod, og den har senere været beklædt af en Departementschef uden nogen speciel Godtgjørelse; her taler jeg imidlertid kun om den allerede bestaaende Jernbane. Men da der nu skal foretages et nyt Arbejde, nemlig Anlægget af en Jernbane fra Kjøbenhavn til Helsingør, og man ikke har kunnet paabyrde den Mand, der fører Tilsynet med Jernbaneanlægene i Fyen og Sylland, dette Hverv, kan det vistnok kun ansees for rigtigt, at denne Post er bleven oprettet. Hvad det tredje Tilfælde angaaer, med Hensyn til Landbohøjskolen, da vil der ved indtrædende Vacance, hvis det skeer i min Tid, blive taget under Overveelse, om en saadan Post, efterat den hele Institution er kommen til fuld Udvikling, vil være nødvendig, eller om Dimebet kan naaes paa andre og billigere Billaar.

Jeg skal ganske slutte mig til, hvad den ærebe sidste Taler bemærkede, at der vil blive rig Leilighed til at forhandle om Frederikshavns Havn, da et fuldstændigt Overflag er blevet fremlagt, og Rigsdagen saaledes vil have i sin Magt at overveie, hvad den ærebe Rigsdagsmand for Randers Amts 1ste Valgkreds (M. Hage) har sagt, at det er en Havn, der ikke deler Billaar med andre Havne og frembyder saa store naturlige Banselegheder, at man burde standse med et saa nyttigt og vigtigt Foretagende, hvor-

ved Danmark opfylder en Forpligtelse, der paa hviler det, og der maaskee har havt en særlig Betydning i de Forhandlinger, der gik forud for Sundtoldens Aflysning. Det er dog selvfølgelig, at det ikke gaar an, at ville overlade Anlægget til Frederikshavns lille Commune; den vilde ikke være istand til at overtage en langt mindre Havn end den, der allerede er tilstede.

Man minder jævnlig hinanden om, at Staten ikke bør være Fabrikant, Entrepreneur osv., og deri er jeg fuldkommen enig. Jeg troer, at det ogsaa i den Henseende kun er Lidet, der staaer tilbage, og skal kun bemærke, at jeg hertil ikke regner de Penge, der høves i Beredskab i mindre Summer for at fremme smaa Dimeb, som paa vedkommende Steder ere af stor Betydning; dette troer jeg er Tilfældet med de fleste af de opførte Summer, som desuden efter det Princip, der er udgaaet fra Rigsdagen selv, angaae Sager, der ere byggede ikke alene paa Arbeidshjælp, men ogsaa paa pecuniær Medvirkning fra Vedkommendes egen Side. Jeg kan virkelig ikke med den ærebe Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) betragte det, som gives til Huusbyraadens Fremme, til Træplantninger, til Landbosforeninger osv., som en bureaukratisk Institution.

Jeg troer at kunne indskrænke mig til disse Bemærkninger; om det store almindelige Spørgsmaal, der saa udførlig har været debatteret, har jeg i al Simpeltid og Kortheit sagt min Mening, som jo rigtigt nok har den Feil, at være i Consequents med hvad jeg før har udtalt; men jeg troer, at naar man kan indrømme Andre at forandre deres Mening, er det ikke Uret at haandhæve sin Ret til at fastholde sin Mening, og jeg kan ikke antage, at det kan regnes en Minister til Brøde, at han søger at gennemføre de Ansøelser og Forbringere, han som Medlem af Rigsdagen har gjort gjældende. Jeg finder ikke, at her er Anledning til at gaae tilbage til Spørgsmaalet og de Indvendinger imod den trufne Ordre, der ere som grebne ud af Luften eller indeholde saadanne Misforstaaelser, at de kunne gribes med Hænderne, hvortil jeg blandt andre regner den Paastand